

Dagens program

- Gensidig præsentation
 - Identifikation og præcisering af forventninger
 - Baggrunden og formål med hele kursusforløbet
 - Præsentation af hele kursusforløbet
 - Præsentation (og brug) af udleveret materiale
 - Samarbejdsformer under kurset
-
- Læring
 - Etik –moral og værdidilemmaer
 - Egne værdier
 - Coaching
 - Og undervejs lidt om ADHD
-
- Aften: Film og socialt samvær. Et liv i kaos

ADHD uddannelse for støttepersoner

Grupper hold 1 ADHD

Pia M. – Gitte E. – Anne Dorte W. – Brian

Tanja P. – Annette T. – Lars F.

Irene E.M. – Bente F. – Pernille – Peter

Malene J.- Inge M. B. – Anita. M.

Irene J. – Klaus . – Inger Louise

Tenna V. – Anne Gitte K. - Erik A.

Alain M. - Ingelise – Johanne

ADHD

ADHD uddannelse for støttepersoner

Model for faglig sparring

Fokuspersion fortæller om sin samtale

- Fortæller, hvad der virkede i samtalen.
- fortæller om sine vanskeligheder og dilemmaer i og med samtalen
- reflekterer over om – og i givet fald hvad – der skete i processen

S interviewer med fokus på, hvad der virkede og på dilemmaer i samtalen

Opmærksomhed på at sparringspartner/coach

- redegør for tidsrammen for samtalen – og holder den
- stiller sig til rådighed med sin fulde opmærksomhed og nærvær
- undlader egne historier
- undlader vurderinger og gode råd
- gør brug af åbne spørgsmål (hv - spørgsmål)
- forholder sig konstant nysgerrigt på den andens historie

Tilbage melding fra Observatør og Fokuspersion

Hvad hørte O virkede for Fokuspersionen i samtalen?

Feedbackmodel

- lagttagelse - jeg ser, jeg hører...
- Oplevelse – jeg bliver, jeg føler...
- Fortolkning – du er, det virker som om, jeg syntes du virker...
- Forslag – hvis jeg var dig, måske kunne du gøre...

Er der noget Fokuspersionen ser anderledes på efter denne faglige sparring?

ADHD

ADHD uddannelse for støttepersoner

Hvad er dit mål med dette kursus?

Afklar hvad de virkelig ønsker (en følelse eller værdi)

”Hvis du havde det, hvad ville det så give dig?”

Gentag indtil de nævner en følelse eller værdi to gange.

Eksempler på overflademål

- Ny bil, et nyt job, en rejse,
Ting man kan tage og føle på er typisk overflademål.

Eksempler på slutmål

- Glæde, Velbehag, Spænding

Læring forudsætter...

- Evnen til at involvere sig i nye tiltag – åbent og uden fordomme.
- Evnen til at observere og reflektere over de oplevelser, det giver at involvere sig i noget nyt.
- Evnen til at sætte disse situationer ind i teoretiske rammer.
- Evnen til at handle på baggrund af disse værdier.

ADHD

ADHD uddannelse for støttepersoner

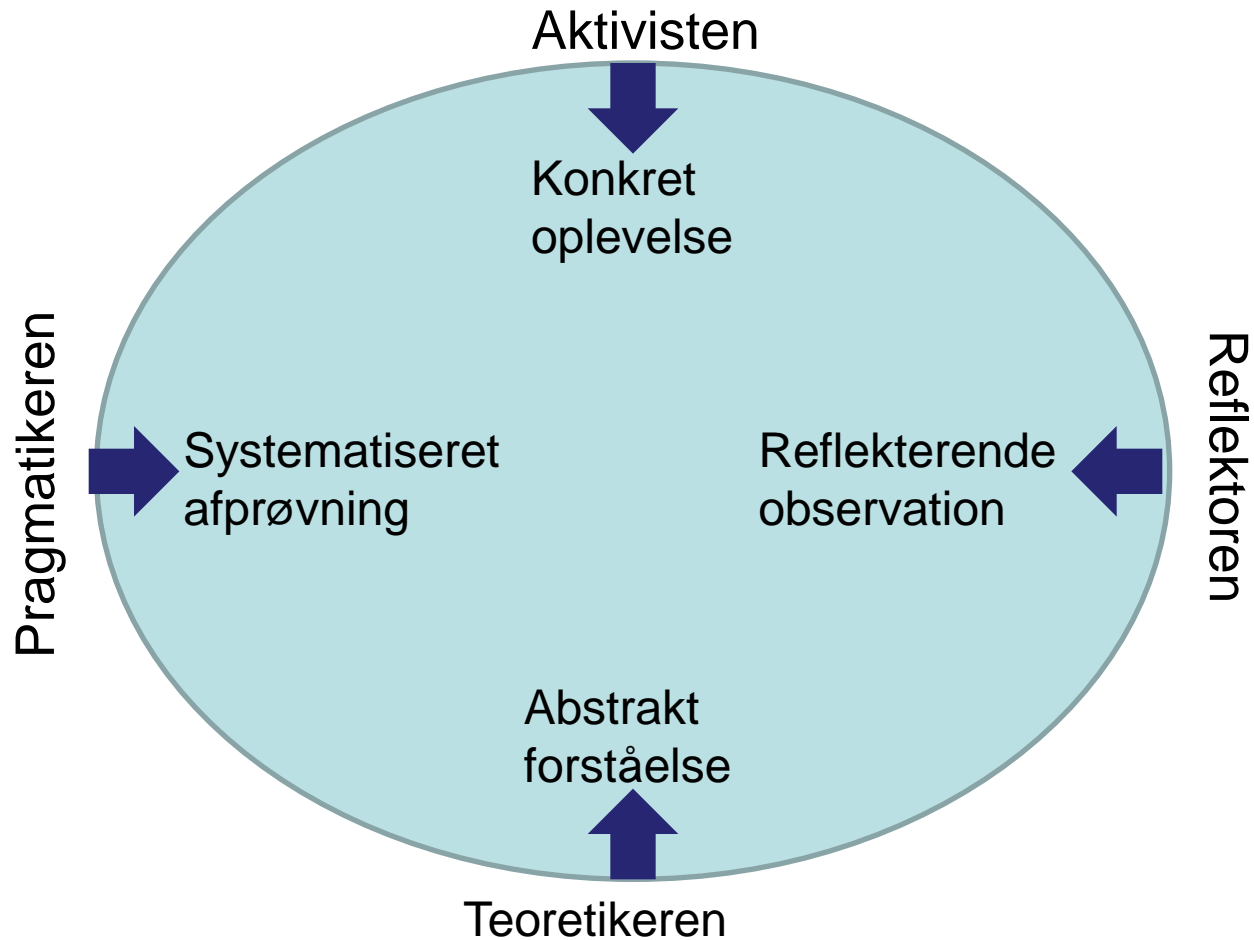
Maturama

Maturama s tre betingelser for læring er...

- Kærlighed
- Forstyrrelse udefra
- Den lærende organisme skal være alene i en periode

Kolbs læringscirkel

De fire læringsstile

- Reflektoren

Motto "Se problemstillingen fra flere vinkler"

- Teoretikeren

Motto "Tilpas praksis efter den bedste teori"

- Pragmatikeren

Motto "Teorien skal virke i praksis – ellers opfinder vi en ny teori"

- Aktivisten

Motto "Der må handles – afprøv det"

De syv intelligenser

- Sproglig intelligens
- Logisk matematisk intelligens
- Musisk intelligens
- Rumlig intelligens
- Kropslig intelligens
- Social intelligens
- Personlig intelligens

ADHD

ADHD uddannelse for støttepersoner

Hvordan lærer du?

- Undersøg hinandens foretrukne læringsstil ved at stille spørgsmål og få svar indtil det er tydeligt for jer hvilken læringsstil den anden mener han har
- Drøft dernæst hvordan i kan bruge, vil bruge denne viden om jeres læringsstil på kurset?
- I jeres samarbejde med voksne med ADHD står i ofte i en position hvor de har brug for at "lære" noget og i er dem der skal understøtte læringen.

Reflekter over læring i relation til målgruppen – hvad kunne være vigtigt at være opmærksom på som støtteperson?

Voksnes læringsrum

Transfer

- Anvendelse af viden og kunnen lært i en sammenhæng til at kvalificere handling i en anden

Hvad hæmmer transfer?

- Vanskeligheden ved at se sammenhæng
- Vanskeligheden ved at oversætte viden til praksis
- Modviljen mod at anvende det lærte
- Når konteksten vanskeliggør anvendelse
- Dysfunktionel læring

Kilde . Voksnes læreprocesser Bjarne Wahlgren

ADHD uddannelse for støttepersoner

Etik, moral og værdier

Etik er en systematisk refleksion over hvilke værdier vi finder centrale og essentielle. Handler om hvad der er rigtigt/forkert, godt eller ondt i forhold til et bestemt grundlag eller værdisyn.

Moral: Er knyttet til rigtige eller forkerte handlinger inden for specifikke områder.

Ex.: Forretningsmoral, seksualmoral.

Værdi: Stabile mål, idealer og prioriteringer som kommer til udtryk gennem verbale udsagn eller gennem handlemønstre.

F. eks: Tilstandsidealer (lykke)

Handlingsidealer (ærlighed)

Relationsidealer (fred)

Etisk dilemma: Situation fyldt med tvivl og ambivalens, hvor man skal vælge mellem forskellige handlemuligheder, alle med et minus.

ADHD

ADHD uddannelse for støttepersoner

Etisk duelighed

- Etisk duelighed bør vise sig ved en veludviklet evne til at opdage etiske dilemmaer og få øje på de etiske aspekter i det faglige arbejde
- En evne til at få øje på sammenhængen mellem væsentlige værdier egne såvel som andres og praktisk handling
- En evne til at ræsonnere etisk
- En evne til at træffe valg og handle, når tiden er inde ikke for tidligt, rutinemæssigt, eller i panik og ikke i panik og ikke for sent i passiv ligegyldighed

Etisk teori

- En etisk teori er en sammenhængende ræsonneren, som søger at begrunde, hvad der er den rette handling
- Forskellige teorier lægger vægt på forskellige udgangspunkter for refleksionen
- Forforståelsen er afgørende for hvordan den moralsk handlende person forstår en situation. Forskellige etiske teorier vil give mulighed for at udvide antallet af synspunkter i en situation, som måske på forhånd har låst sig fast i en opfattelse

Etisk teori

De tre hovedgrupper af etiske teorier...

- Handlingsdeontologiske
dydsetik - omsorgsetik - situationsetik –sindelagsetik
- Regeldeontologiske
Pligtetik – diskursetik
- Teleologiske teorier
konsekvensetik - formålsetik

Værdier

Stabile mål, idealer og prioriteringer som kommer til udtryk gennem verbale udsagn eller gennem handlemønstre

- **Personlige værdier** virkelighedsforståelse - menneskesyn - værdiopfattelse
- **Faglige værdier** virkelighedsforståelse - menneskesyn - værdiopfattelse
- **Sociale værdier** virkelighedsforståelse - menneskesyn – værdiopfattelse

Hvor underbygger de hinanden? Hvornår er de i konflikt?
Hvordan ser mit værdihieraki ud i den aktuelle situation?

Værdierne

- Kan være tilstandsidealer – lykke og lighed
- Kan være handlingsidealer - ærlighed, tillidsfuldhed, retfærdighed
- Kan være relationsidealer – fred, omsorg, tillid, tryghed, respekt

Instrumentelle værdier er midler til at opnå grundlæggende værdier

Fundamentet for den coachende samtale

- De 8 teser/antagelser

- Vi gør hver især det, der giver bedst mening for os
- Vi opfatter verden ud fra det billede, vi har af verden
- Den, der har problemet, ejer også selv nøglen til dets løsning
- Problemer er problemer, fordi vi opfatter den som problemer
- Problemer udfolder sig i relationer mellem mennesker
- Problemer er midlertidige
- Adskillelse mellem person og problem er en forudsætning for at erkende og handle
- Vi behøver ikke kende et problems årsag for at kunne løse eller håndtere det

Reinhard Stelter

ADHD uddannelse for støttepersoner

Nødvendige kompetencer for coaching (De 3 A'er)

Adskillelsesevne:

Adskille og afgrænse sig fra andre. Rumme og adskille forskellige samtidige virkelighedsopfattelser og forholdemåder. Være i stand til at identificere sine egne og den andens grænser

Abstraktionsevne:

Kunne skifte og balancere mellem det konkrete (indhold) og det abstrakte (forholdemåden)
Kunne introducere og invitere til at udforske andre perspektiver, positioner og indfaldsvinkler,
Kunne være og bevæge sig mellem andre niveauer end fremtrædelsesniveauet og kunne se bag om sagen, kunne tænke i og bruge metaforer og hypoteser som brændstof i samtalen

Alenehedsevne:

Hvile i sig selv, sætte sig selv (meninger og løsninger) i parentes, kunne stå alene og uden for eller på kanten af – med den alene følelse det giver, holde ud til at være et instrument og katalysator for andres opdagelsesrejse. Ikke være drevet af at skulle yde og præstere, men hjælpe den anden med at opleve succes og tilfredsstillelse.

ADHD

ADHD uddannelse for støttepersoner

